

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ
ΕΤΗΣΙΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Αισχύλος

Πέρσαι

Μετάφραση: Αλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβής

Ποικίλη Στοά (Ημερολόγιο), Αθήνα

τμ. 4 (1884), σ. 268-314

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΠΕΡΣΑΙ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΧΟΡΟΣ γερόντων (Ὁ ἡγεμὼν καὶ ἄλλοι 11)

ΑΤΟΣΣΑ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΔΑΡΕΙΟΥ εἴδωλον

ΞΕΡΞΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Οἱ χοροὶ ἐμελοποιήθησαν ὑπ' ἀνδρὸς ὑψηλὴν κατέχοντος ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν, ἐπὶ τῇ Γερμανικῇ μεταφράσει τοῦ μακαρίτου καθηγητοῦ Κοίχλου (Koehlus), προσπαθήσαντος τὸν ἀρχαῖον αὐτῶν ῥυθμὸν νὰ τηρήσῃ. Ἡ παροῦσα μετάφρασις αὐτῶν, ἵνα προσαρμόζηται τῇ μελωδίᾳ, ἦν ἀνάγκη ν' ἀκολουθήσῃ αὐτήν, καὶ ἐπομένως τὴν Γερμανικὴν μετάφρασιν εἰς πάντα αὐτῶν τὰ καθέκαστα, ὡς καὶ εἰς τῶν λέξεων τὴν τομὴν.

Ἐν τῷ τέλει ὁ μελοποιὸς, ἀποστάς τῶν μακρῶν θρήνων τοῦ Ξέρξου καὶ τοῦ χοροῦ, ἀφῆρεσε μὲν πᾶν τὸ τεμάχιον δέσημείωσα διὰ τοῦ γράμματος ψ, ἀντικατέστησε δ' ἄλλο, ὑπὸ τοῦ Κ. Κοίχλου ἐλληνιστὶ ποιηθέν καὶ εἰς τὴν Γερμανικὴν μεταφρασθὲν, καθ' ἣν ἔννοϊαν οὗτος ἐφρόνει ἔτι εἶχεν ἢ κατὰ τὴν εἰκασίαν τοῦ ἀπολεσθεῖσα λύσις τοῦ δράματος. Τοῦτο ἐστὶ τὸ ὑπὸ στοιχ. Χ τεμάχιον, ὃ μετέφρασα ἐπίσης, διότι ἡ μουσικὴ σύνθεσις ἐπ' αὐτοῦ ἐγένετο.

ΠΕΡΣΑΙ

(Εισέρχεται ὁ χορὸς, ἐκ 12, ἤτοι 4 κατὰ μέτωπον, 3 κατὰ βάθος).

ΗΓΕΜΩΝ τοῦ Χοροῦ

ων μακράν, εἰς Ἑλλάδ' ἀπελθόντων Περσῶν
πιστοὶ φίλοι τυγχάνομεν, κ' ἔτι φρουροὶ
τῶν πλουσίων χρυσῶν ἀνακτόρων. Αὐτὸς
ὡς πρῆβυστους προείλετ' ὁ Ξέρξης ἡμᾶς

ὁ Δαρείου υἱός,

ἵνα ἔφοροι ὦμεν τῆς χώρας.

Περὶ δὲ ἐπανόδου τῆς βασιλικῆς
καὶ τῆς τοῦ πολυχρύσου γενναίου στρατοῦ,
κακῶν μάντις ἐντός μου σφραδάζ' ἡ ψυχὴ
ἀνησυχοῦσα.

Ἡ ἰσχὺς τῆς Ἀσίας ἀπῆλθε. Ποθοῦν
νέον ἄνδρα τὸ βλέμμα εἰς μάτην ζητεῖ,
καὶ οὐδ' ἄγγελος, οὔτε τις ἄλλος ἵππευς
εἰς Περσῶν ἀφικνεῖται τὴν πόλιν.

Ὅσοι Σοῦσα, καὶ ὅσοι Ἑκβάτανα, ἢ
τὸ παμπάλαιον Κίσιον τεῖχος
ἐκλιπόντες ἀπῆλθον,
ἄλλοι ἔφιπποι, ἄλλοι ἐμβάντες εἰς ναῦς,
ἄλλοι πάλιν πεζοὶ,
καταρτίζοντες στίφος πολέμου,

Ἄρταφέρνης, Ἀμίστρης, πρὸς δὲ, μετ' αὐτῶν
Μεγαβάτης, Ἀστάσπης, καὶ ὅλ' οἱ λοιποὶ
τῶν Περσῶν ἀρχηγοὶ,

βασιλεῖς, βασιλέως μεγάλου ταγοὶ,
δρομοῦν, ἔφοροι ὅλοι μεγάλου στρατοῦ,
τοξοκάμπτ', ἐπιβάται τῶν ἵππων δριμεῖς,
φοβεροὶ μὲν τὴν ὄψιν κ' εἰς μάχην δεινοὶ,
ἐν ψυχῆς εὐσταθεῖ ἀκαμψίχ.

Ἄρτεμβάρης ἐπίσης, ὁ μέγας ἵππευς,
καὶ Μασσίστης ἀκόμη, πρὸς δὲ, ὁ χρηστὸς
τοξοκάμπτης Ἰμαῖος, οἱ ἵππων ὄξεις
δαμαστικί, Φαρανδάκης, Σοσθάνης, καὶ οὓς
πολυθρέμμων τοῦ Νείλου παρέσχεν ἡ γῆ,
Σουσισκάνης, Αἰγύπτιος Πηγασταγῶν,
καὶ Ἀρσάμης, τῆς Μέμφιδος τῆς ἱερᾶς
μέγας ἄρχων· ὁ τῶν παναρχαίων Θηβῶν
Βασιλεὺς Ἀριόμαρδος· πλῆθος ναυτῶν
ἐλοβίων, δεινῶν, ὧν οὐκ ἦν ἀριθμὸς,
Ἄβροδίαιτοι ἔπονται τούτοις Λυδοὶ,
κ' οἱ τὴν Ἑπειρον γῆν πᾶσαν ἔχοντες, οὓς
κυβερνοῦν Μιτρογάθης ὁμοῦ καὶ Ἀρκεύς·
Κ' αἱ πολύχρσοι Σάρδεις ἐκπέμπουν συχνοὺς
ἐπιβάτας διζύγων, τριζύγων πολλῶν
ἀμαξῶν, φοβερῶν εἰς τὴν ὄψιν.

Κ' οἱ τὸν Τρωῶλον οἰκοῦντες, βουνὸν ἱερὸν,
τῇ Ἑλλάδι ζυγὸν δουλικὸν ἀπειλοῦν·
ὅ τε Μάρδων καὶ Θάρυβος, ἀκοντισταί,
κ' ἐπιδέξι' εἰς λόγχην Μυσοί· Βαθυλῶν
δ' ἡ πολύχρστος πάμμικτον ὄχλου
πέμπει φύρδην· προσέτι ναυβάτας καλοὺς
καὶ εἰς τόξου βολὰς ἠσκημένους.

Ὅστις μάχαιραν φέρει, ἐκ πάσης τῆς γῆς
τῆς Ἀσίας ὁρμᾷ
τῆς φρικτῆς ἐκστρατείας κατόπιν.

Ἦν τοιοῦτο τὸ ἄνθος τῆς γῆς τῶν Περσῶν,
ὃ ἀπέπλευσε πᾶν.

Δι' αὐτοὺς πᾶσα χῶρ' Ἀσιάτις θρηνεῖ
μετὰ πόθου θερμοῦ· καὶ γυναῖκες, γονεῖς,
τὰς ἡμέρας μετροῦντες, ἐντρόμως μακρὰν
ἐκτεινόμενον βλέπουν τὸν χρόνον.

ΧΟΡΟΣ

Ἦ βασιλῆιος μὲν ἤδη
ἢ περσέπολις διέβη στρατιὰ μας
εἰς τὴν γείτον' ἀντιπέραν,
κ' εἰς λινόδετον σχεδίαν
τὸν πορθμὸν τῆς Ἀθαμαντίδος Ἑλλης
ὑπερέβ' εἰς ζυγὸν δέσας
Πολύγομφον τὸν αὐχένα τοῦ πόντου.

στρ. α'. Α (*)

Πολυάνδρου τῆς Ἀσίας
ἄρειμάνιος ὁ ἄρχων εἰς τὰς χώρας
αὐτοῦ πάσας διπλοῦν φέρει
θεῖον ποιμνιον πεζῶν τε
κ' ἐκ θαλάσσης, πεποιθῶς εἰς ἀνδρείους
ἀρχηγούς, χρυσογόνου
γενεᾶς ὁ βλαστὸς, ἴσος θεοῖς ἀνὴρ.

ἀντιστρ. α'

Φονικῶν δρακόντων μέλαν
βλοσυρὸν τὸ βλέμμα ἔχων,
καὶ πολύχειρ, πολυναύτης,
ἄρμα Σύριον διώκων,
τὸν τοξότην φέρει Ἄρην
κατ' ἀνδρῶν τῶν δορυμάχων.

Στρ. β.'

Ν' ἀντιστῆ οὐδεὶς ἀντέχει
εἰς ἀνδρῶν ῥεῦμα, τὸ μέγα,
ἢ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης
νὰ κρατήσῃ. Τῶν Περσῶν εἶναι

'Αντιστρ. β.'

(*) Τὰ μεγάλα γράμματα Α, Β, κτλ. παραπέμπουν εἰς τὰ μουσικὰ τεύχη.

ὁ στρατὸς πολυνίκης,
 ὁ λαὸς ἀνδρείας πλήρης.
 Δολοπλόκον τὴν ἀπάτην
 τῶν Θεῶν τίς ἀποφεύγει ;
 Τίς πρὸς πῆδημα τοιοῦτο
 εὐπετῆ τὸν πόδα ἔχει ;
 Κολακεύουσα, φιλόφρων,
 εἰς παγίδας δολερὰς
 σύρ' ἢ βλάβη τοὺς ἀνθρώπους,
 οὓς δυσκόλως κατορθοῖ
 νὰ ἐκφύγη ὁ θνητός.
 Ἐπεκλώσθη παλαιὰ
 ἐκ Θεῶν μοῖρα ἡμῖν
 Πυργολέτειρας πολέμους
 νὰ διέπωσιν οἱ Πέρσαι,
 ἵππικῶν λόχων κλονίσεις,
 ὄχυρῶν πολισμάτων προσβολάς.
 Καὶ τὸ δάσος πλὴν αὐτοῖ
 εὐρυπόρων θαλασσῶν,
 ἄς σφοδρὸν πνεῦμα λευκαίνει,
 ἔμαθον νὰ διαπλέουν,
 πεπεισμέν' εἰς λεωφόρους
 μηχανάς, κ' εἰς σχοινία λεπτουργῆ.
 Μελαγχίτων δι' αὐτὸ
 ἢ καρδία μου πενθεῖ. Αἶ ! αἶ !
 Φεῦ τοῦ Περσικοῦ στρατοῦ !
 Μὴ τὰ Σοῦσα μάθωμεν.
 Πῶς κενὰ τῶν ἀνδρῶν των ἔμειναν·
 Μὴ ἢ τῶν Κισσίων γῆ
 ἀνθυμνήσῃ γοερὸν· Αἶ ! αἶ !
 κ' αἶ γυναῖκες τὴν φωνὴν
 τὴν οἰκτρὰν ἀκούσασαι,
 ἐν κλαυθμοῖς σχίσωσι τοὺς πέπλους των.
 Πᾶς ὁ βαίνων πεζός,

Μεσωδός.

Στρ. γ'.

'Αντιστρ. γ'.

Στρ. δ'.

'Αντιστρ. δ'.

Στρ. ε'.

ἰππηλάτης πᾶς λαὸς
 σμήνος ὡς μελισσῶν
 τοῦ στρατάρχου κατόπιν ἔφυγε,
 τὸ δίζευκτον διαπορθμεύσας
 μέτωπον γῆς, τὸ κοινὸν
 δῶμα παραλίω.

Πόθος μέγας ἀνδρῶν
 δακρυβρέχει τὰς εὐνάς.

Ἄντιστρ. ε'.

Ἡ φιλάνωρ Περσίς
 τὸν ἀνδρεῖον ἐκπέμψασα σύζυγον,
 ἐκάστη ἐκεῖ ὅπου τὰς μάχας
 κρίνει τῆς λόγχης αἰχμῆ,
 ἔμεινε μονόζυξ.

ΗΓΕΜΩΝ

Ἄλλ' ὦ Πέρσαι, καθήμεν' εἰς ταύτην ἐδῶ
 τὴν ἀρχαίαν αὐλήν,

B.

εἰς βαθύβουλον σκέψιν, εἰς σκέψιν σοφὴν
 ἃς δοθῶμεν. τὸ θέλ' ἢ ἀνάγκη.

Πῶς ὁ Ξέρξης νὰ εἶν' ὁ Δαρείου υἱός,
 ὁ ἡμῶν Βασιλεὺς;

Ἄρα πῶς τὸ πατρώνυμον γένος ἡμῶν;

Ἄρα ἔμπειρος τέχνη τοῦ τόξου νικᾷ,

ἢ τῆς λόγχης ἰσχὺς
 καὶ ὀξεῖα αἰχμῆ ὑπερέχει;

(Ἀνοίγεται ἡ βασιλεία πύλη, καὶ φέρεται ἔξω ὑπὸ δούλων,
 ἐπὶ θρόνου καὶ μετ' ὀπαδῶν ἡ Ἄτοσσα).

Ἄλλ' ἰδοῦ, ὡς οὐράνιον φῶς, τοῦ ἐμοῦ

Βασιλέως ἡ μήτηρ προσέρχεται ἐδῶ,

ἢ ἐμὴ βασιλῆς. Τῇ προσπίπτω.

Διὰ λέξεων πρέπει προφρόνων αὐτῇ
 εὐσεβῆ ν' ἀποτεινῶμεν λόγον.

ΧΟΡΟΣ

Περσίδων τῶν βαθυζώνων ὑπερτάτη βασιλῆς

Χαῖρε Ξέρξου μήτηρ, γύναι τοῦ Δαρείου γηραιά.
 Σύζυγος Θεοῦ καὶ μήτηρ Θεοῦ εἶσαι τῶν Περσῶν,
 ἂν δὲν ἠλλαξέ τις δαίμων παλαιὸς τὰ τοῦ στρατοῦ.

ΑΤΟΣΣΑ

Τοὺς χρυσοστολίστους οἴκους ἤλθ' ἀφείσα δι' αὐτὸ,
 ὡς καὶ τὸν κοινὸν Κοιτῶνα τοῦ Δαρείου τε κ' ἐμοῦ.
 Τὴν καρδίαν μου ταραττει μέριμνα· θὰ σᾶς εἰπῶ,
 φίλοι, καὶ αὐτό. Δὲν εἶμαι ἄφοβος κατ' ἐμαυτήν,
 μὴ ὁ μέγας πλοῦτος, ὅστις τὴν οἰκίαν μας πληροῖ
 ἀνατρέψη τοῦ Δαρείου ὄλβον τὸν θεόσδοτον.
 Διπλῆ ταῦτα εἰς τὰς φρένας μ' εἰσὶν ἄφραστος φροντίς.
 Οὐδὲ σεβαστὸν τὸ χρῆμα ὅταν λείπη ὁ ἀνὴρ,
 οὐδὲ πάλιν φῶς ἰσχύος λάμπ' εἰς τὸν ἀχρήματον.
 Πλοῦτον ἔχομεν, καὶ φόβον πλὴν διὰ τοὺς ὀφθαλμούς·
 ὀφθαλμοὶ τοῦ οἴκου δ' εἶναι ὁ δεσπότης του παρών.
 Ἐὰν οὕτω ταῦτα ἔχουν, σύμβουλοι τῶν λόγων μου
 γίνετέ μοι ὑμεῖς, Πέρσαι, ὧ πιστοὶ μου γέροντες.
 Παρ' ὑμῶν αἱ σοφαὶ πᾶσαι συμβουλαὶ προέρχονται.

ΧΟΡΟΣ (Ἑγεμῶν)

Ἦξευρε, ὦ ἀνασσά μας· περιττὸν δις νὰ ζητῆς
 λόγον κ' ἔργον, ὅ,τι εἶναι εἰς ἡμῶν τὴν δύναμιν.
 Σύμβουλον μ' ἐπικαλεῖσαι. Σύμβουλος εἶμ' εὐμενής.

ΑΤΟΣΣΑ

Πολλὰ πολλάκις ὄνειρα νυκτερινὰ
 βλέπω ἀφ' ὅτου ὁ υἱός μου εἰς τὴν γῆν
 τῶν Ἰαόνων ὄχετο μετὰ στρατοῦ·
 ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶδον τόσον ἑναργές,
 ὡς τὴν ἐσχάτην νύκτα. Θὰ σοὶ τὸ εἰπῶ.
 Δύο γυναῖκες εὐπρεπεῖς, πρῆστησαν
 ἐνδεδυμέναι, ἡ μὲν πέπλους Περσικοὺς
 καὶ Δωρικοὺς ἡ ἄλλη. Μοὶ ἐφάνησαν
 γυναικὸς ὑψηλότεραι πολὺ πάσης,
 σπανίου κάλλους, ἀδελφαὶ δημογενεῖς.

Κατόκουν δ' ἦν εἰς κληῖρον χώραν ἔλαβον,
 ἡ μὲν τὴν Ἑλληνίδα, τὴν δὲ βάρβαρον
 ἡ ἄλλη. Μεταξύ των, ὡς ἐφάνη μοι,
 ἐξήφθη στάσις· ὁ υἱός μου δὲ αὐτὴν
 νοήσας, τὰς συνεῖχε, τὰς ἐπράυνε,
 τὰς ἔζευξεν εἰς ἄρμα, τὸν αὐχένα των
 εἰς φάλαρα ἐνδέσας. Ἐνημβρόνετο
 ἡ μὲν ἐπὶ τῷ κόσμῳ καὶ παρέδιδεν
 εἰς τὰ ἡνίας εὐπειθές τὸ στόμα της·
 ἐσφάδαζε δ' ἡ ἄλλη, καὶ συνέτριψαν
 αἱ χεῖρές της τὸν δίφρον, καὶ ἀρπάσσασα
 αὐτὸν ἀχαλινώτως, θραύει τὸν ζυγόν.
 Ὁ δὲ υἱός μου πίπτει, καὶ παρίσταται
 οἰκτεῖρων ὁ πατήρ του ὁ Δαρείος. Ὡς
 δ' αὐτὸν ὁ Ξέρξης εἶδε, διαρρήγνυσι
 τοῦ σώματός του πέπλους καὶ ἱμάτια.
 Καὶ ταῦτα μὲν, σᾶς λέγω, εἶδον ἐν νυκτί.
 Ὡς δ' ἐξηγέρθη, τὴν καλλιῤῥουν ἔψαυσα
 πηγὴν, κ' ἡ χεὶρ μου εὐσεβῶς εἰς τὸν βωμόν,
 εἰς τοὺς ἀποτροπαίους δαίμονας, παρ' ὧν
 ταῦτ' ἀπορρέουν, ἔθυσ πλακούντιον,
 ἐκεῖ, πρὸς τὴν ἐσχάραν τοῦ Ἀπόλλωνος
 πετῶντ' ἀετὸν βλέπω. Ἐμειν' ἄφωνος
 ἐκ φόβου. Γυψ ἐφάνη ἔπειτα. Ὀρμῶν,
 τὴν κεφαλὴν ἐκείνου ὄνουχοκοπεῖ
 Οὗτος δὲ πτήξας, τὸ κακὸν ὑπέμενε.
 Φρικτὸν μοὶ ἦτο τ' ὄραμα, ὡς εἰς ὑμᾶς
 τὸ ἄκουσμα. Ὁ Ξέρξης, τὸ ἠξεύρετε,
 ἂν ἐπιτύχη, ἔσται θαυμαστός ἀνὴρ,
 ἂν δ' ἀποτύχη, ἐντελῶς ἀνεύθυνος,
 καὶ ἂν σωθῆ θά ἦναι πάλιν Βασιλεύς.

ΧΟΡΟΣ (Ἡγεμῶν)

Οὐδὲ φόβον οὐδὲ θάρρος, μῆτερ ὑπερβολικὸν
 νὰ σοὶ δώσωμεν ποθοῦμεν. Εὐχομέν' εἰς τοὺς θεοὺς

ἄν κακόν τι εἶδες, τούτου ζήτησον ἀποφυγὴν,
 κ' εἰς σέ, τέκνα, πόλιν, φίλους πᾶν κελόν νά τελεσθῆ.
 Σπονδάς δ' ἔπειτ' ἀφοῦ χύσης εἰς τὴν γῆν καὶ τοὺς νεκροὺς,
 ταῦτα ζήτει· ὁ ἀνὴρ σου ὃ τὴν νύκτα σοι φανείς,
 καθ' ἃ λέγεις, νά σᾶς πέμψῃ καὶ εἰς σέ κ' εἰς τὸν υἱόν
 ἐκ τοῦ κάτω κόσμου πᾶσιν εὐτυχίαν εἰς τὸ φῶς,
 ἐκ τῆς γῆς δ' αἱ δυστυχίαι εἰς τὸ σκότος νά σβεσθοῦν.
 Ταῦτά σοι ὁ ψυχομάντις εὐμενῶς παρήνεσα.
 Κρίνομεν δὲ ὅτι πάντα θά σοι ἀποβοῦν καλῶς.

ΑΤΟΣΣΑ

Εὖνους μοι ὄνειροκρίτης πρῶτος καὶ εἰς τὸν υἱόν
 κ' εἰς τὸν οἶκόν μου, τὸν λόγον τοῦτον μοι ἐδήλωσας.
 Εἶθε τὰ καλὰ νά γίνουιν! Ταῦτα δ', ὡς ἐφίεσαι
 καὶ πρὸς τοὺς Θεοὺς θά πράξω καὶ τοὺς προσφιλεῖς νεκροὺς,
 ἅμ' ἀπέλθω εἰς τὸν οἶκον. Πλὴν νά μάθω ἤθελον,
 φίλοι, ποῦ τῆς γῆς πῶς κείνται αἱ Ἀθηναὶ λέγονται.

ΧΟΡΟΣ (Ἦγ.)

Πρὸς δυσμὰς, ὅπου ὁ ἄναξ βασιλεύει ἥλιος.

ΑΤΟΣΣΑ

Ὁ υἱός μου λοιπὸν τούτων τὴν κατάκτησιν ποθεῖ;

ΧΟΡΟΣ (Ἦγ.)

Τότε θά τῷ ἦτο πᾶσα ἡ Ἑλλάς ὑπήκοος.

ΑΤΟΣΣΑ

Κ' ἔχουσιν ἐκεῖνοι μέγα ἀνδρῶν πλῆθος καὶ στρατοῦ;

ΧΟΡΟΣ (Ἦγ.)

Στρατὸν ὅστις εἰς τοὺς Μήδους πολλὰ ἔφερε κακά.

ΑΤΟΣΣΑ

Τί προσέτι ἔχουν ἄλλο; Ἐχουν πλοῦτον ἐξαρκῆ;

ΧΟΡΟΣ (Ἦγ.)

Ἐχουσι πηγὴν ἀργύρου· εἶναι θησαυρὸς τῆς γῆς.

ΑΤΟΣΣΑ

Εἰσὶν ὅπλα των τὰ τόξα κ' αἱ ἀκίδες τῶν βελῶν;

ΧΟΡΟΣ (΄Ιγ.)

Ὅχι στεγανὰ ἀσπίδες κ' αἰ λόγχ' αἰ στιβαραί.

ΑΓΟΣΣΑ

Ὁ ποιμὴν δὲ ποῖος εἶναι, ὁ δεσπότης τοῦ στρατοῦ;

ΧΟΡΟΣ (΄Ηγ.)

Οὐδενὸς καλοῦνται δοῦλοι, οὐδ' εἰσὶν ὑπήκοοι.

ΑΓΟΣΣΑ

Κ' ἤμποροῦν ν' ἀντιπυλῶσιν εἰς ἐπήλυδας ἐχθρούς;

ΧΟΡΟΣ (΄Ηγ.)

Ἐχουν φθείρει τοῦ Δαρείου μέγαν καὶ καλὸν στρατόν.

ΑΓΟΣΣΑ

Εἰς γονεῖς τῶν ἀπελθόντων εἶν' ὁ λόγος σου δεινός.

ΧΟΡΟΣ (΄Ιγ.)

Πλὴν μετ' οὐ πολὺ θὰ μάθης, ὡς νομίζω. τ' ἀληθῆ.

Ὁ ἀνὴρ αὐτὸς ποῦ τρέχει ἔχει βῆμα περσικόν.

Ἡ καλὸν ἢ κακὸν φέρει θεὸν ἀκούσωμεν σαφῶς.

ΑΓΓΕΛΟΣ (εἰσέρχεται)

ΑΓΓΕΛΟΣ

ὦ πόλεις πάσης γῆς τῆς Ἀσιάτιδος,

ὦ Περσίς χώρα καὶ πολλὸς πλούτου λιμὴν.

Πῶς πληγὴ μία τόσον ὄλβον ἔφθειρε,

Καὶ τῶν Περσῶν τὸ ἄνθος ἤρπασται πεσόν!

Φεῦ! Κακὸν πρῶτον ν' ἀναγγέλλῃ τις κακά!

Ὅμως ἀνάγκη νὰ εἰπῶ τὸ πάθημα.

ὦλέσθη, Πέρσαι, τῶν βαρβάρων ὁ στρατός.

ΧΟΡΟΣ

Οἴμοι! Ἀπαΐσια νέε πάθη!

Στρ. α. Γ.

Φεῦ! Αἶ αἶ! Δαὲ τῶν Περσῶν,

τ' ἄλγη ἀκούων θοήνει.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐκεῖνα πάντα ὄλωσ' κατεστράφησαν.

Ἐγὼ δὲ βλέπω ἀνελπίζτως νόστου φῶς.

ΧΟΡΟΣ

Φεῦ! μακρὸς ἦτον εἰς γέροντας Ἄντιστρ. α.
οὗτος ὁ βίος, ἀνέλπιστον τόσην
ν' ἀκούσῃσι δυστυχίαν!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Οὐχὶ ἀκούσας ἄλλων, ἀλλ' αὐτὸς παρῶν
θὰ σᾶς ἐκθέσω, Πέρσαι, ὃ ἐπάθομεν.

ΧΟΡΟΣ

Οἴμοι! οὐαί! Ματαίως Στρ. β'.
τὰ πολλὰ βέλη παμμιγῆ
ἐκ τῆς γῆς τῆς Ἀσίας ἤλθον
ἐχθρικῶς εἰς Ἑλλάδα.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Νεκρῶν ἀθλίως ἐσφαγμένων πλήθουσι
τῆς Σαλαμῖνος κ' αἱ περίχωροι ἀκταί.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί, οὐαί! Ἀλίπλαγκτα Ἄντιστρ β'.
λέγεις τῶν φίλων φέρονται
σώματα εἰς βοασμὸν ὑγρῶν
πολυδινήτων κυμάτων.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Δὲν ἔρκευν τόξα. Πᾶς ἐφθάρη ὁ στρατὸς
ὑπὸ τῶν πλοίων, ὑπ' ἐμβόλων ναυτικῶν.

ΧΟΡΟΣ

Βοὴν θρηνώδ' ὑψώσατε, Στρ. γ'.
τοῖς Πέρσαις θλιβεράν,
παγκάκως πάντα φεῦ! πῶς ἔθηκον,
φθαρείσῃς τῆς στρατιᾶς τῶν.

ΑΓΓΕΛΟΣ

ᾧ Σαλαμῖνος ὄνομ' ἀπεχθέστατον!
Στενάζω τὰς Ἀθήνας ἐνθυμούμενος.

ΧΟΡΟΣ

Ἄθῆναι, τοῖς ἐχθροῖς φρικταί,
 θὰ ἐνθυμώμεθα
 πολλὰς Περσίδας πῶς ἀφήσατε,
 ἀνάνδρους, εὐνῆς ἐρήμους·

Ἄντιστρ: γ'.

ΑΤΟΣΣΑ

Σιγῶσα μένω. Τὰ κακὰ μ' ἐξέπληξαν,
 καὶ ὑπερβάλλει ἡ μεγίστη συμφορὰ
 κ' ἐρώτησιν καὶ λόγον. Ὅμως οἱ θνητοὶ
 νὰ ὑποφέρουν πρέπει ὅ,τι πάθημα
 οἱ θεοὶ δίδουν. Σὺ δ' εἶπέ μας τὰ δεινὰ,
 εἰ καὶ στενάζων ὅμως διηγήθητι·
 Τίς ὁ ζῶν ἔτι, τίνα θὰ πενήθσωμεν
 τῶν ἀρχηγῶν, καὶ ποῖος ἔρημος ἀφείς
 τὴν τάξιν ἣν ὠδήγει, ἀπεβίωσε;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὁ Ξέρξης ζῆ, καὶ βλέπει τ' οὐρανοῦ τὸ φῶς.

ΑΤΟΣΣΑ

Μέγα φῶς λέγεις εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν,
 λευκὴν ἡμέραν ἀπὸ μελανῆς νυκτός.

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὁ δ' Ἀρτεμβάρης, μυριάδων ἵππαρχος,
 πίπτ' εἰς τὰς χέρσους ὄχθας τῶν Σιληνιῶν·
 ὁ δὲ Δαδάκης, ὁ χιλίαρχος, πληγὴν
 δόρατος φέρων, ἐκ νεῶς ἐπήδησε,
 καὶ ὁ Τενάγων, τῶν Βακτρῶν πρότιστος,
 μὲν' εἰς τὴν νῆσον τὴν ξηρὰν τοῦ Αἴαντος.
 Ὁ Λίλαος, Ἀρσάμης καὶ Ἀργήστης, τρεῖς,
 πεσόντες εἰς τὴν νῆσον τῶν περιστερῶν,
 εἰς τὸ πετρῶδες ἔδαφος ἐτάφησαν.
 Ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου δ' εἰς τὴν Αἴγυπτον,
 Ἀρπευῆς, Ἀδεύης, Φερσσεύης, ἔπεσον,
 καὶ ὁ Φαρνοῦχος, ὅλοι ἐκ νεῶς μιᾶς.

Ὁ Μάτελλος ἐκ Χρύσης, ὁ μυρίαρχος,
 ἔππων μελάνων τρισμυρίων ἀρχηγός,
 ἔβαψε τὸ δασύ του πυρρὸν γένειον,
 κ' ἔδωκε πίπτων χρῶμα πορφυροῦν αὐτῷ.
 Μάγος δ' Ἄραψ, Ἄρταμις δ' Βάκτριος,
 μέτοικος γῆς πετρώδους, ἔπεσαν ἐκεῖ.
 Ὁ Ἄμφιστρεὺς, ὁ δόρυ κρατερόν ἀσκῶν,
 ὁ Ἄμιστρις, ὁ πρᾶος Ἀριόμαρδος,
 ὄν κλαίουσιν αἱ Σάρδεις, καὶ ὁ Μύσιος
 Σεισάμης, ἔτι ὁ Λυρναῖος Θάρυβις,
 πεντάκις πλοίων ἀρχηγὸς πεντήκοντα,
 ἀνὴρ ὠραῖος, κεῖντ' ἐκεῖ ἔλεεινῶς.
 Καὶ ὁ Κιλικίων ἔπαρχος Συέννεσις,
 τὴν εὐψυχίαν πρῶτος, μόνος πάμπλου
 τοὺς ἐχθροὺς βλάψας, εὐκλεῶς ἀπώλετο.
 Περὶ αὐτῶν ἐμνήσθην. Αὐτ' ἡ τύχη των.
 Ὅλιγα κακὰ εἶπον ἦσαν δὲ πολλά.

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ! φεῦ! Ἀκούω τῶν κακῶν τὰ ὕψιστα
 τῶν Περσῶν αἴσχη καὶ δεινὰ θρηνήματα.
 Ἄλλὰ τὸν λόγον στρέψον πάλιν καὶ εἰπέ
 πόσα τὰ πλοῖα ἦσαν τὰ Ἑλληνικά,
 ὥστ' ἐν ἐμβόλοις νχυτικοῖς ἐτόλμησαν
 νὰ συγκρουσθῶσι πρὸς τὸν Περσικὸν στρατόν;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Κατὰ τὸ πλῆθος πάντως ὑπερίσχυον
 οἱ βάρβαροι· διότι τῶν Ἑλλήνων ἦν
 ὁ ἀριθμὸς εἰς δέκα τριακάδας πᾶς
 τῶν πλοίων, κ' ἔτι δεκάς ἄλλη ἐκλεκτῶν.
 Τοῦ Ξέρξου, τὸ ἠξέσρω, ἦσαν χίλια
 τὰ δὲ εἰς τάχος ἔξοχα, δις ἑκατὸν
 κ' ἑπτὰ προσέτι. Οὗτος ἦν ὁ ἀριθμὸς.
 Μὴ νόμιζε δ' ἐκ τούτου πῶς ἠττήθημεν.

Δαίμων τις μάλλον τὸν στρατὸν κατέφθειρεν,
ἤμιν τὴν στάθμην κλίνας ἀνισόρροπον.

ΑΤΟΣΣΑ

Τῶν Ἀθηνῶν ἡ πόλις ἦν ἀπόρθητος;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τὴν πόλιν τῆς Παλλάδος σώζουσ' οἱ Θεοί.
Τοὺς ἄνδρας ἔχει ἀσφαλές της φρούριον.

ΑΤΟΣΣΑ

Τίς ἦν τῆς ναυμαχίας ἡ ἀρχή, εἶπέ.
Ἦρχισαν τίνες; Ἦρχισαν οἱ Ἕλληνες,
ἢ ὁ υἱός μου εἰς τὸ πλῆθος πεποιθώς;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Τοῦ κακοῦ ὄλου ἤρχισεν, ὦ δέσποινα,
φανείς ποθεν ἀλάστωρ δαίμων ἢ κακός.
Ἄνῆρ τις Ἕλλην ἐκ τοῦ Ἀττικοῦ στρατοῦ
ἐλθὼν, εἰς τὸν υἱόν σου εἶπεν ὡς ἐξῆς·
Ἄμα τὸ μαῦρον ἔλθη σκότος τῆς νυκτός
ὅτι δὲν θέλουν μείν' οἱ Ἕλληνες, ἀλλὰ
κρυφίως, πιστευθέντες εἰς τὰς κώπας των,
θὰ φύγουν ἄλλοι ἄλλοσε, σωζόμενοι.
Τὸ ἤκουσε· τὸν δόλον δὲ τοῦ Ἕλληνοσ
μὴ ἐννοήσας, καὶ τὸν φθόνον τῶν Θεῶν,
εἰς τοὺς ναυάρχους πάντας ταῦτα προσφωνεῖ
Ὁ ἥλιος ὡς παύσῃ πυρπολῶν τὴν γῆν,
κ' εἰς τὸν αἰθέρα σκότος νύκτιον χυθῆ,
νά τάξουν εἰς τρεῖς στοίχους πάσας των τὰς ναῦς
φυλάττοντες τοὺς ἐκπλους καὶ τὰ ρεύματα,
περὶ τὴν νῆσον δ' ἄλλας τὴν τοῦ Αἴαντοσ·
ὥστε ἂν εἶχον διαφύγ' οἱ Ἕλληνες
εὐρόντες πῶς κρυφίως ν' ἀποδράσωσιν,
ἤθελον πάντες στερηθῆ τῆς κεφαλῆσ.
Τοιαῦτα εἶπε μετ' ἐκθύμου τῆσ φρενός.
Ἐκ τῶν Θεῶν τὸ μέλλον δὲν ἐγνώριζεν.

Οἱ δὲ, κοσμίως, καὶ τὴν φρένα εὐπειθεῖς
 εἰδείπνουν, καὶ πᾶς ναύτης ἠτοιμάζετο,
 περῶν τὴν κώπην εἰς τὸν λειῖόν της σκαλμόν.
 Ὡς δὲ τὸ τοῦ ἡλίου φῶς ὠχρίασε
 καὶ νύξ ἐπῆλθε, πᾶς ἀνὴρ κωπηλατῶν
 πρὸς τὴν ναῦν ὤρμα, καὶ πᾶς ὄπλων ἀρχηγός.
 Ἐκ μακρῶν πλοίων τάξις τάξιν ἔκραζε·
 πλέουν δ' ὡς ἦσαν τεταγμένοι ἕκαστοι,
 κ' οἱ κυβερνῆται διὰ πάσης τῆς νυκτὸς
 πλέοντα εἶχον τὸν λαὸν τὸν ναυτικόν.
 Ἡ νύξ ἐχώρει, ὁ δ' ἑλληνικὸς στρατὸς
 οὐδαμοῦ ἔκπλουν ἐπεζήτει κρύφιον,
 Ὅτε δ' εἰς δίφρον ἀνατέλλουσα λευκὸν
 ἐπὶ τὴν γῆν ἡμέρα ἔλαμψ' εὐφεγγῆς
 ἤχησεν ἄσμα τῶν Ἑλλήνων εὐφημοῦν,
 κ' ἐκ τῆς πετρώδους νήσου ἀντηλάλαξεν
 ὄρθριον ὕμνον ἢ ἠχώ. Οἱ βάρβαροι
 ἀπατηθέντες, ἦσαν ἔμφοβοι. Πικρὰν
 φυγῆς δὲν ἦτον ὁ σεμνός, δὴ ἔψαλλον
 οἱ Ἕλληνες, ἀλλ' ἦτον ἐμβατήριος.
 Κλαγγὴ σαλπίγγων τὰς ψυχὰς ἐφλόγιζε·
 κ' εὐθύς αἰ βραγχναὶ κῶπαι κατὰ κέλευσμα
 ὁμοῦ τὸ κύμα τὸ ἀφρίζον ἔσχισαν,
 καὶ ἅμα πάντες ἦλθον εἰς τὸ προφανές.
 Τὸ δεξιὸν μὲν πρῶτον κέρας εὐτακτον
 κοσμίως προηγείτο, ὁ δὲ στόλος πᾶς
 εἶπετο· πανταχόθεν δὲ ἠκούομεν
 πολλὴν βοήν· «Ἑλλήνων παῖδες, ἄγετε,
 ἐλευθεροῦτε τὴν πατρίδα, σώζετε,
 παῖδας, γυναῖκας, ἱεροὺς Θεῶν ναοὺς,
 προγόνων τάφους. Ὑπὲρ πάντων ὁ ἀγών.»
 Καὶ παρ' ἡμῶν δὲ βόμβος περσικῆς φωνῆς
 ἀπήντα. Ἦτον ἔργων ἐπιστᾶς' ἀκμή.
 Εὐθύς προσβάλλει πλοίου χαλκοῦν ἔμβολον

Τὸ πλοῖον· πρῶτον δ' ἤρχισεν Ἑλληνικόν,
 καὶ θραύει πλοίου Φοινικίου τ' ἄφλαστα.
 Κατ' ἄλλων δ' ἄλλα πλοῖα διευθύνονται.
 Καὶ πρῶτον μὲν τὸ ρεῦμα τοῦ στρατοῦ ἡμῶν
 ἀντεῖχεν· ὡς δ' ἠθροίσθη πλῆθος τῶν νηῶν
 εἰς τὸ στενόν, καὶ οὕτως ἀλληλοβοήθεια
 ὑπῆρχ', ἐκτύπων ἔμβολα χαλκόστομα
 αὐτῶν αὐτάς, τὸν στόλον καταθραύοντα.
 Ἑλληνικά δὲ πλοῖα κύκλω ἔπληττον
 ἐπισταμένως, καὶ κατεβυθίζοντο
 τὰ σκάφη, κ' ἦτον ἀφανῆς ἡ θάλασσα
 ὑπὸ τὸ πλῆθος ναυαγίων καὶ νεκρῶν.
 Ἄκτας καὶ βράχους πτόματα ἐκάλυπτον,
 καὶ κωπηλάτων φεύγοντ' ἄνευ τάξεως
 τὰ πλοῖα πάντα τοῦ βαρβαρικοῦ στρατοῦ.
 Οἱ δὲ ὡς θύννους, ὡς ἰχθύων ἄγρευμα,
 διὰ θραυμάτων τῶν κωπῶν καὶ τῶν σκευῶν
 ἐκτύπων κατὰ ῥάχιν τοῦς φυγάδας, κ' ἦν
 οἰμωγῆ, γόος κατὰ πᾶν τὸ πέλαγος,
 ἕως ἡ μαύρη νύξ τοῦς ἐπεκάλυψε.
 Πλὴν τῶν κακῶν τὸ πλῆθος, ἂν ἡγόρευον
 ἡμέρας δέκα, δὲν θὰ σοὶ τὸ ἔλεγον.
 Ἦξευρε μόνον, ἐν ἡμέρᾳ πώποτε
 μιᾷ τσοῦτοι ἄνδρες δὲν ἀπέθκνον.

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ! Φεῦ! Ἠπλώθη ποῖον πέλαγος κακῶν
 ἐπὶ τοῦς Πέρσας καὶ τὸν βάρβαρον λαόν!

ΑΓΓΕΛΟΣ

Μάθε πῶς οὔτε ἤκουσας τὸ ἡμισυ.
 Ἐπ' αὐτοῦς τόση ἦλθε πάθους συμφορᾶ,
 ὥστε τὰ ὄσα εἶπον ὑπερβαίνει δῖς.

ΑΤΟΣΣΑ

Τίς ταύτης τύχη ἐχθροτέρα δέδοται;

Εἰπέμοι, ποίαν ἄλλην λέγεις συμφορὰν
εἰς τὸν στρατὸν ἐλθοῦσαν ταύτης μείζονα;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ὅσοι ἐν Πέρσαις ἦσαν ἀκμαιότεροι,
οἱ ἄριστοὶ τῶν τὴν ψυχὴν κ' εὐγένειαν,
οἱ πρῶτοι πίστιν ἔχοντες τῷ Βασιλεῖ,
θάνατον εὖρον δυσκλεέστατον κ' οἰκτρόν.

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ ἡ ἀθλία! Φίλοι, ποία συμφορὰ!
Καὶ τίνα λέγεις θάνατον ἀπέθανον;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐμπρὸς τῆς Σαλαμῖνος νῆσος τίς ἐστὶ
μικρὰ, εἰς πλοῖα δύσορμος, εἰς ἧς ὁ Πᾶν
τὴν ὄχθην ἐμβατεύει ὁ φιλόχορος.
Ἐκεῖ αὐτοὺς ὁ Ἄναξ ἐξάπέστειλε,
τοὺς ἐκ τῶν πλοίων σωζομένους Ἕλληνας
ἐπὶ τῆς νήσου ν' ἀποκτείνωσι, πρὸς δὲ
νὰ σώζωσι τοὺς φίλους ἐκ τοῦ ῥεύματος,
κακῶς τὸ μέλλον προιδῶν. Ὅτε Θεὸς
ἔδωκε νίκην ναυτικὴν τοῖς Ἕλλησιν
ἀμέσως οὗτοι, εἰς χαλκᾶ καλύψαντες
ὄπλα τὸ σῶμα, τῶν νηῶν ἐξώρμησαν,
κ' ἐκύκλωσαν τὴν νῆσον, ἴν' ἀμήχανος
εἴν' ἡ φυγή. Τὰς χεῖρας ὀπλιζόν πολλοὶ
διὰ πετρῶν, καὶ βέλη πίπτοντα συχνὰ
ἐκ χροδῆς τόξων, ἔφερον τὸν θάνατον.
Ὅρμησαντες δὲ τέλος ὁμοθυμαδὸν,
κρεοκοποῦσι, σφάζουσι τοὺς δυστυχεῖς,
ἕως οὗ πάντες τὴν ζωὴν κατέλιπον.
Ἐστέναζε δ' ὁ Ξέρξης θιλέπων τὸ κακόν,
διότι ἔδραν εἶχεν ὑπὲρ τὸν στρατὸν,
ὕψηλὸν ὄχθον εἰς τὸ πέλαγος ἐγγύς.
Τοὺς πέπλους σχίσας καὶ ὀλοφυρόμενος,

κ' εἰς τὸν πεζὸν στρατὸν τοῦ στέλλων προσταγὰς,
ἀτάκτως φεύγει. Ταύτην, πλὴν τῆς πρώτης τῶν
δευτέραν ἔχεις συμφορὰν ν' ἀποθρηνηῖς.

ΑΤΟΣΣΑ

Στυγερὲ δαῖμον, πῶς ἐφρεναπάτησας
τοὺς Πέρσας! Τὸν υἱὸν μου ἐτιμώρησας
πικρῶς, φεῦ! αἰ Ἀθηναί! Δὲν ἐξήρκεσαν
ὄσους βαρβάρους ἔφραγεν ὁ Μαραθῶν.
Νὰ ἐκδικήσῃ τούτους θέλων, ἔφερε
τοσαῦτα ὁ υἱός μου δυστυχήματα.
Εἰπέ δὲ, ὅσαι νῆες δισώθησαν
ποῦ τὰς ἀφῆκας; Τὸ ἤξεύρεις ἀκριβῶς;

ΑΓΓΕΛΟΣ

Οἱ τῶν σωθέντων πλοίων ἀρχηγοὶ φυγὴν
αἰροῦντ' ἐν ἀταξίᾳ πρὸς τὸν ἄνεμον.
Ὁ στρατὸς δ' ὅλος εἰς τὴν γῆν τῶν Βοιωτῶν
ἐφθάρη. Ἄλλοι παρὰ διαυγῆ πηγὴν
ἀπέθνησκον ἐκ δίψης, ἄλλοι δ' ἄπνοες
εἰς τῶν Φωκέων ἐπεράσαμεν τὴν γῆν,
κ' εἰς τὴν Δωρίδα, ὡς καὶ ὅπου χύνεται
εἰς τὸν Μαλίαν ὁ λιπαίνων Σπερχειός.
Τῶν Ἀχαιῶν ἐντεῦθεν μᾶς ἐδέχθ' ἡ γῆ
λιμόττοντας, κ' αἰ πόλεις αἰ Θεσσαλικαί·
κ' ἐκεῖ ἐκ δίψης καὶ ἐκ πείνης ἔπεσαν
πολλοὶ, διότι εἶχομεν ἀμφότερα.
Διὰ τῆς χώρας τῶν Μαγνήτων, κ' ἔπειτα
τῶν Μακεδόνων, εἰς τὸν πόρον ἤλθομεν
τοῦ Ἀξιοῦ, τῆς Βόλβης εἰς τὰ τέλματα
εἰς Ἡδωνίδα, κ' εἰς τὸ Πάγγαιον βουνόν.
Τὴν νύκτα ταύτην ὁ Θεὸς παράκαιρον
χειμῶνα στέλλει, καὶ ὁ ῥοῦς ἐπάγωσεν
ὁ τοῦ Στρυμόνος. Ὅστις δ' εἰς τὴν ὑπαρξίν
Θεῶν τὸ πρὶν ἠπίσται, τότε προσκυνῶν,

τὴν γῆν ἐπεκαλεῖτο καὶ τὸν οὐρανόν.
 Ἰῶν προσευχῶν τοῦ δ' ὁ στρατὸς παυσάμενος,
 τὸν κρυσταλλώδη δρόμον διεπέρασε.
 Καὶ ὅστις μὲν διῆλθε πρὶν τοξεύσωσιν
 αἱ τοῦ Θεοῦ ἀκτίνες, οὗτος σώζεται.
 Ὡς δ' ὁ ἡλίου κύκλος, φλέγων καὶ λαμπρὸς
 ἐμεσουράνει καὶ τὴν γῆν ἐθέρμαινεν,
 ἔπιπτον ἐπ' ἀλλήλων, κ' εὐτυχέστερος
 ἦν ὁ τὸ πνεῦμα τάχιστα παραδιδούς.
 Ὅσοι δὲ ἄλλοι σωτηρίας ἔτυχον,
 περάσαντες τὴν Θράκην μόλις, δυσχερῶς,
 διέφυγον καὶ ἦλθον, ὀλιγάριθμοι
 εἰς τὰς ἐστίας· ὥστε στένει τῶν Περσῶν
 ἡ πόλις, καὶ τοὺς φίλους νέους τῆς ποθεῖ.
 Ἦν δ' ἀληθῆ εἶπον, πλὴν πολλὰ παρέλειψα
 ἃ ὁ Θεὸς τοῖς Πέρσαις ἔπεμψε κακὰ.

ΧΟΡΟΣ (Ἡγεμῶν)

Πόσον βαρὺς, ὦ δαῖμον δυσκατάβλητε,
 πατεῖ ὁ ποῦς σου εἰς τὸ γένος τῶν Περσῶν!

ΑΤΟΣΣΑ

Φεῦ ἡ ἀθλία! Ὁ στρατὸς ἀπώλετο.
 Ὡς νυκτὸς ὄψις, προφανῆ ἐνύπνια,
 τὰ κακὰ πόσον μ' ἐδηλώσατε σαφῶς!
 Κακῶς δὲ τ' ὄνειρόν μου σεῖς ἐκρίνατε.
 Ἄλλ' ἐπειδὴ τοιοῦτος ἦν ὁ λόγος σας,
 θέλω μὲν πρῶτον τοῖς Θεοῖς νὰ εὐχηθῶ,
 κ' ἔπειτα δῶρον εἰς τὴν Γῆν καὶ τοὺς νεκροὺς
 πλακοῦντα θε νὰ λάβω ἐκ τοῦ οἴκου μου.
 Κ' ἡξέυρω μὲν πῶς ταῦτα ἐτελέσθησαν,
 πλὴν τ' ἄλλα θὰ ζητήσω εὐτυχέστερα.
 Ὑμεῖς δὲ πάλιν διὰ τὰ γενόμενα
 εἰς πιστοὺς φίλους πιστὰς δότε συμβουλὰς.
 Ἄν ὁ υἱός μου ἐδῶ ἔλθῃ πρὸ ἐμοῦ

παρηγορεῖτε κ' εἰς τὸν οἶκον φέρετε
αὐτὸν, μή τι προσθήσῃ εἰς κακὰ κακόν.

ΗΓΕΜΩΝ

ὦ Ζεῦ Βασιλεῦ, διατὶ τῶν Περσῶν
τὸν πολὺν εἰς καυχῆσεις κ' εἰς ἄνδρας πολὺν
καταστρέφεις στρατόν ;

Τὰ Ἐγθάτανα, ἔτι τῶν Σούσων τὴν γῆν
εἰς ζοφῶδες κατέκρυψας πένθος·

Σχίζου χεῖρες μητέρων οἰκτρῶν ἀπαλαί
τάς καλύπτρας αὐτῶν, καὶ τὸ δάκρυ θερμὸν
καταρρέει καὶ βρέχει τοὺς κόλπους αὐτῶν,
κ' εἰς ἄλγος δεινὸν παραιτοῦνται.

Αἱ Περσίδες δ' ἐκπέμπουσιν γόους ἀβροῦς,
τοὺς φιλτάτους συζύγους ποθοῦν νὰ ἴδωυν·
τ' ἀπαλαῖ των δὲ στρώματ' ἀφείσαι,
τῆς γλυκείας των ἥβης τὴν τέρψιν,
ἀκορέστως θρηνοῦσαι πενθοῦσι.

Τῶν θανόντων τὴν τύχην ὁμοίως θρηνώ,
καὶ πενθῶ δι' αὐτοὺς ἐπὶ χεῖρας.

ΧΟΡΟΣ

Στενάζει τώρα ἔρημος
ἢ τῆς συμπάσης Ἀσίας γῆ.
ὁ Ξέρξης ἔφερε, παπαί !
ὁ Ξέρξης ὤλεσε, βαβαί !
τὸ πᾶν κακῶς πράξας πρὸς συμφορὰν,
βαρυπόρους τόσας ναῦς.

Στροφ. α' Δ

Διατὶ ὁ Δαρείαν
ἦν τοῖς πολίταις ἀβλαβῆς
τόξαρχος, τῆς Σουσίδαις
δ' ἦν πολέμαρχος φίλος ;
Πεζοὺς δὲ καὶ θαλασσινοὺς
νῦν δίπτερα, μαυρόφθαλμα
τὰ πλοῖα ἔφεραν, παπαί !
τὰ πλοῖα ὤλεσαν, βαβαί !

'Αντίστρ. α'.

Πληγέντα ὑπ' ἐμβόλων φοβερῶν
 κ' Ἰαονικῶν χειρῶν
 μόλις δ' ὡς ἀκούομεν,
 ἔφυγεν ὁ Βασιλεὺς
 πεζὸς εἰς ἀνοδίας
 τὰς εὐρείας τῆς Θράκης.

Μοίρας πρωτόλει' αὐτοὶ φεῦ!
 εἰς ἀκτὰς τὰς Κυχρείας, δᾶ!
 ἔπεσαν θυμ' ἀνάγκης, Αἶ! δᾶ!
 Στέναζ' ἐν πόνῳ τῆς καρδίας·
 Οὐρανόμηκες ἄλγος βόα βαρὺ. Ὅᾶ!
 τάλαιναν σύρε φωνήν,
 κακόηχον θρηνωδίαν.

Στρ. β'.

Κυματοδάρτους τοὺς σχίζουν, φεῦ! Ἐντιστρ. β.'
 τῆς ἀμιάντου θαλάσσης, οὐαί!
 οἱ κωφάλαλοι παῖδες. Αἶ! αἶ!
 Κλαίει δ' οἶκος ἀνδρὸς στερηθεῖς,
 καὶ γονεῖς χωρὶς παιδῶν. Ἡ θλίψις φρικτὴ. Αἶ! αἶ!

Γέροντες δ' ὀδυρμοῖς πᾶν
 ἀκούουν τὸ μέγα ἄλγος.
 Οἱ δ' ἐν Ἀσίᾳ τὸν Πέρσῃν
 πλέον δὲν σέβονται νόμον
 πλέον δὲν φέρουσι φόρον
 ἐξ ἀνάγκης δεσπότη.
 οὐδ' εἰς γῆν δὲν προσπίπτουσι
 πρὸ τῆς ἀρχῆς.

Ἡ βασιλείος δύναμις ἀπωλέσθη.
 Οὐδ' ἡ γλῶσσα τῶν ἀνθρώπων
 μένει δεσμία. Λυθεῖς,
 λαλεῖ ὁ λαὸς ἐλευθέρως,
 ὡς τοῦ ζυγοῦ ἀπηλλάγη.

Ἐντιστρ. γ'.

Αἰμοπότης ἡ γῆ
 ἢ περίβρεκτος Αἴαντος νῆσος
 ἔχει νῦν πάντα τὰ Περσῶν.

ΑΤΟΣΣΑ

(ἐπανερχομένη μετ' ὀπαδῶν)

Φίλοι, τὴν πείραν ὅστις ἔχει τῶν κακῶν,
 ἤξεύρει, ὅταν καταιγὶς ἐπέρχηται
 κακῶν, πῶς τότε πάντα φόβον φέρουσιν·
 ὅταν δ' ἡ τύχη εὐροῇ, πιστεύομεν
 πῶς πάντοτε οὐρίως θεὸν ἀκολουθεῖ.
 Ἐκ φόβου οὕτω κατατρέχομαι κ' ἐγὼ,
 τὰ πάντα βλέπω ἐναντία τῶν Θεῶν,
 κ' ἦχος βοᾷ τις εἰς ἐμὲ ἀπαίσσιος.
 Μ' ἐκφοβεῖ οὕτω τῶν κακῶν ἢ ἐκπληξίς·
 δι' ὃ καὶ ταύτην τὴν ὁδὸν ἄνευ πομπῆς
 καὶ ἄνευ ὀχημάτων διατρέξασα,
 ἐκ τῆς οἰκίας ἐπανῆλθον, τοῦ υἱοῦ
 πρὸς τὸν πατέρα τὰς χοὰς κομίζουσα,
 τὰς πραϋνούσας ἐν τῷ Ἄδῃ τοὺς νεκροὺς.
 Δευκὸν καὶ γλυκὺ γάλα τῆς δαμάλιος,
 καὶ γλυκὺ μέλι, στάγμα τῆς ἀνθεμουργοῦ,
 ὕδαρὸν κρᾶμα τῆς παρθενικῆς πηγῆς,
 καὶ ἐκ μητρὸς ἀγρίας, ἀπὸ παλαιᾶς
 ἀμπέλου ἠδὺ, τέρπον, ἄδολον ποτὸν,
 καὶ τῆς ἐχούσης φύλλ' ἀειθαλλῆ, ξανθῆς
 ἐλαίας ὃ εὐώδης πάρεστι καρπὸς,
 καὶ πλεκτὰ ἄνθη, τέκνα τῆς παμφόρου γῆς.
 Ἐπευφημεῖτε, φίλ', εἰς ταύτας τὰς χοὰς
 τῶν νεκρῶν ὕμνους, καὶ καλεῖτε τὸν Θεὸν
 Δαρσεῖον. Εἰς τοὺς κάτω δὲ Θεοὺς ἐγὼ
 τιμὰς θὰ πέμψω ἅς θεὸν ἄροφῆσ' ἡ γῆ.

ΗΓΕΜΩΝ

Βασιλῆς, ὦ ἐγκαύχημα σὺ τῶν Περσῶν,
 εἰς τοὺς κάτω θαλάμους σὺ πέμπε χοὰς.
 Θὰ ζητῶμεν δ' ἐν τούτοις δι' ὕμνων ἡμεῖς
 τῶν νεκρῶν οἱ πομποὶ

εὐμενεῖς ἐπὶ γῆς νὰ μᾶς εἶναι (*)
 Ἄλλὰ χθόνιοι δαίμονες, σεῖς οἱ ἄγνοί,
 Βασιλεῦ τῶν νεκρῶν, καὶ σὺ Γῆ καὶ Ἑρμῆ,
 τὴν ψυχὴν του ἀφῆτε ν' ἀνέλθ' εἰς τὸ φῶς.
 Θεραπεί' ἂν ὑπάρχ' εἰς τὸ πάθος ἡμῶν
 νὰ εἰπῆ μόνος δύνατ' ἐκεῖνος.

ΧΟΡΟΣ

ὦ μακαρίτα Βασιλεῦ,
 ὦ ἰσόθεε, κλίνεις τὸ οὔς,
 τὰ βάρβαρα, ὅμως σαφῆ
 ὅτε βαῦσματα ψάλλω
 παμποίκιλα, κλαυθμηρά ;
 Θρῆνον γοερὸν θεν' ἀναβοήσω.
 Κάτω ἔρα μ' ἀκούεις ;
 Ἄλλ' ὦ γῆ καὶ οἱ λοιποὶ
 χθόνιοι ἡγεμόνες, ἀφῆτε, ἀφῆτε
 τὸν μεγαλαυχοῦντα Θεὸν
 εἰς τὸ φῶς ν' ἀναβῆ,
 τὸν ἐκ Περσίας, τὸν Σουσιγενῆ,
 οἶον ἢ Περσίς γῆ ποτ' ἄλλον
 δὲν ἐκάλυψεν ἄνδρα.
 Φίλος ἀνὴρ, φίλτατος τάφος,
 ὁ ψυχὴν ἐγκρύπτων φιλτάτην !
 Ἄιδωνεῦ, Ἄιδωνεῦ ! ἄφες,
 πέμψον τον ἐπάνω, Ἄιδωνεῦ,
 τὸν Βασιλέα ἡμῶν Δαρειάνα, ὦ ἄ !
 Οὗτος ποτὲ ἄνδρας δὲν ἀπώλεσεν
 ἐν φθοραῖς πολέμων. Θεοβούλου
 εἶχε τὴν κλῆσιν ἐν Πέρσας,
 καὶ θεόβουλος ἦν
 ὁ ἄρξας εὐβούλως τοῦ στρατοῦ. ὦ ἄ !

Στροφ. α.' Ε.

Στροφ. β.'

Ἀντιστρ. β.'

(*) Ἡ Ἄτοσσα στήζει τὸν τάφον καὶ σπένδει λαμβάνουσι ατάς προ-
 χοῖδας παρὰ τῶν Θεραπαινίδων.

Βαλὴν, ὦ ἀρχαῖε, φθάσον, Βαλὴν,
εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ τάφου φανοῦ.
ἔγειρον κροκοβαφές τὸ σάνδαλόν σου,
βασιλείου τιάρας τὸν θύσσανον δεῖξον.
Ἐξω ἄκακε πάτερ Δακρυῖαν, ἐλθέ. Ὠἶ !
Ἐν' ἀκούσης νέα πάθη δεινὰ,
δέσποτα δεσποτῶν σὺ, ἀνάβα.

Στροφ. γ.'

Τῆς Στυγὸς σκότος ἡμᾶς περιβάλλει. (*)
Πᾶσα ἡ νεολαία πανδημεὶ ὠλέσθη.
Ἐξω ἄκακε πάτερ Δακρυῖαν, ἐλθέ. Ὠἶ !

'Αντιστρ. γ.'

Πολύκλαυστε σὺ τοῖς σοῖς φίλοις, θανῶν, διατί,
διατί ὦ δυνάστα, ὦ δυνάστα,
ἐπῆλθον εἰς τὴν πᾶσάν σου γῆν
τὰ δίδυμα ταῦτα πάθη ;
Τὰ τρισκαλμα πλοῖα εἶν' ἄπλοα νῦν,
πνιγέντα, φθαρέντα !

'Επωδὸς

ΔΑΡΕΙΟΣ

(ἐπιφαίνεται παρὰ τὸν τάφον) (**)

Ὀμηλικές μου, οἱ πιστῶν πιστότατοι,
γηραιοὶ Πέρσαι, τί ἡ πόλις κόπτεται,
θρηνεῖ, στενάζει καὶ κροτεῖ τὸ ἔδαφος ;
Παρὰ τὸν τάφον βλέπων τὴν συμβίαν μου,
ἐκπλήττομαι, κ' ἐδέχθην τὰς χοῶς αὐτῆς.
Καὶ σεῖς, θρηνοῦντες εἰς τὸν τάφον μου ἐγγυῶς
δι' οἰκτρῶν γόων, οἷς ὑπήκουν αἱ ψυχαί,
μ' ἐπικαλεῖσθε. Δύσκολος ἡ ἔξοδος.
Προθυμωτέρως οἱ ὑπὸ τὴν γῆν Θεοὶ
λαμβάνουσιν ἢ ὅτι ἀπολύουσιν.
Ἄλλ' ἤλθ', αὐτοὺς βιάσας· σὺ δὲ τάχυνον,
μή μοι μεμφθῶσι πῶς τὸν χρόνον σπαταλῶ.

(*) Καπνὸς περὶ τὸν τάφον. Βρονταί.

(**) Ὁ Χορὸς γονυπετεῖ.

Τι δὲ τὸ νέον βαρὺ τραῦμα τῶν Περσῶν ;

ΧΟΡΟΣ

Σ' εὐλαβοῦμαι νὰ σὲ βλέπω, σ' εὐλαβοῦμαι νὰ λαλήσω. Ζ.

Σέβας μὲ συνέχει ἀρχαῖον.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἄλλ' ἀφ' οὗ κάτωθεν ἦλθον εἰς τοὺς λόγους σου πεισθεῖς,
μὴ τὸν λόγον παρατείνων, ἀλλὰ λέγων σύντομα,
διηγήθητι τὰ πάντα, τὴν εὐλάβειν ἀφείς.

ΧΟΡΟΣ

Τρέμω μὲν νὰ πράξ' ὡς θέλεις, τρέμω δὲ καὶ νὰ εἰπῶ σοι
ὅσα κακῶς λέγονται φίλοις.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἄφ' οὗ φόβος τῶν φρενῶν σου παλαιὸς ἀνθίσταται,
σὺ, γυνὴ εὐγενεστάτη, γηραιά μου σύνευνε'
παῦσον τοὺς κλαυθμοὺς καὶ γόους καὶ εἰπέ μοί τι σαφές.
Ἔρχονται εἰς τοὺς ἀνθρώπους συμφοραὶ ἀνθρώπιναι,
καὶ πολλὰ ἐκ τῆς θαλάσσης κ' ἐκ τῆς γῆς κακὰ πολλὰ
τοὺς προσβάλλουν, ἢ ζωὴ των ὅταν παρατείνηται.

ΑΤΟΣΣΑ

ᾧ τὴν εὐτυχίαν πάντων τῶν θνητῶν ὑπέρτερε,
ὅσον ἔβλεπες τὴν λάμψιν τοῦ ἡλίου, ὡς Θεὸς
ζηλωτὸς ἐν Πέρσαις, ἔζης βίον πανευδαίμονα.
Σὲ ζηλεύω καὶ θανόντα, πρὶν τὸ βάθος τῶν δεινῶν
ιδῆς. Πάντα, ὦ Δαρεῖε, θεν' ἀκούσης ἐν βραχεῖ.
Ἄνετράπη ἡ Περσία πρόβριζος, οὕτως εἰπεῖν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Τίνι τρόπῳ ; Στάσις ἦλθεν, ἢ λοιμὸς ἐνέσκηψεν ;

ΑΤΟΣΣΑ

Οὐδαμῶς. Πρὸς τὰς Ἀθῆνας κατεστράφη ὁ στρατός.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Τῶν υἱῶν μου τίς ἐκεῖσε ἦν ὁ στρατηγός, εἰπέ.

ΑΤΟΣΣΑ

Ὁ ἀνδρεῖος Ξέρξης πᾶσαν ἐρημῶν τὴν ἠπειρον.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Κ' ἔκαμε πεζὸς ἢ ναύτης τὴν μωρὰν ἀπόπειραν ;

ΑΤΟΣΣΑ

Καὶ τὰ δύο. Διπλᾶ ἦσαν μέτωπα διπλοῦ στρατοῦ.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Πεζὸς τόσος νὰ περάσῃ πῶς κατώρθωσε στρατὸς ;

ΑΤΟΣΣΑ

Τὸν πορθμὸν τῆς Ἑλλῆς, τοῦτον ἔξευξε μηχανευθεῖς.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Τοῦτο ἔπραξε, τὸν μέγαν κατκλείσας Βόσπορον ;

ΑΤΟΣΣΑ

Οὕτως ἔχει, καὶ εἰς τοῦτο δαίμων τὸν συνέδραμεν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Οἴμοι ! μέγας δαίμων, ὅς σε ἐβλάψε τὰς φρένας του.

ΑΤΟΣΣΑ

Ὅστε καὶ τὸ τέλος ἦλθε τὸ κακὸν, ὧν ἔπραξε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Καὶ εἰς τούτους τί συνέβη, ὥστε νὰ στενάζητε ;

ΑΤΟΣΣΑ

Κακωθεῖς στρατὸς ὁ ναύτης τὸν πεζὸν κατέστρεψε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἐξωλόθρευσε τὸ δόρυ τὸν λαὸν δλόκληρον ;

ΑΤΟΣΣΑ

Πικρῶς στένουσι τὰ Σούσα, καὶ ἀνδρῶν εἰσὶ κενά.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Οἴμοι τῶν ἐνδόξων τούτων ἐπικούρων τοῦ στρατοῦ !

ΑΤΟΣΣΑ

Ἐρημώθησαν τὰ Βάκτρα· οὐδὲ γέρον ἔμεινε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Δυστυχής ! Ὅποιαν ἦδην σύμμαχον ἀπώλεσε !

ΑΤΟΣΣΑ

Λέγουν ἔμεινεν ὁ Ξέρξης ἔρημος μετ' οὐ πολλῶν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ποῦ καὶ πῶς αὐτοῦ τὸ τέλος ; Ἦτον σωτηρία τις ;

ΑΤΟΣΣΑ

Εἰς τὴν γέφυραν ἀπῆλθε δύο γαίας ζεύγουσαν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Κ' εἰς τὴν ἠπειρον ἐσώθη ταύτην ; Εἶναι ἀληθές ;

ΑΤΟΣΣΑ

Ναί, σαφῶς λέγεται τοῦτο, καὶ οὐδεὶς διαφωνεῖ.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Φεῦ ! Ταχύτατα ἐπῆλθε τῶν χρησμῶν ἡ πλήρωσις.

Διὰ ταύτης τὸν υἱόν μου ἐκεραύνωσεν ὁ Ζεὺς.

Ἦλπιζον γὰρ τὴν τελέσσειν μετὰ χρόνον οἱ Θεοί.

Ὅταν πλὴν τις αὐτὸς σπεύδῃ, κ' οἱ Θεοὶ συμβουθεῶν.

Τὴν πηγὴν τῶν κακῶν τώρα εὑρετε, ὦ φίλοι μου,

ἦν τὸ νέον τοῦ υἱοῦ μου θράσος δὲν ἐνόησεν,

ὥστε δουλικῶς τὸν μέγαν, ἱερὸν Ἑλλάσποντον

ἤλπισε ν' ἀλισσοδέσῃ, τοῦ Θεοῦ τὸν Βόσπορον,

μετεββύθημισε τὸν πόρον, καὶ σφυρήλατα δεσμὰ

περιάψας, πολὺν δρόμον σχίζ' εἰς στράτευμα πολὺ.

Θνητὸς, ἤλπισεν ἀβούλως γὰρ νικήσῃ τοὺς Θεοὺς

πάντας, καὶ τὸν Ποσειδῶνα. Εἶχε νόσος τῶν φρενῶν

τὸν υἱόν μου· καὶ φοβοῦμαι μήπως γίνῃ ἀρπαγὴ

τοῦ τυχόντος ἢ μεγάλη συββροὴ τοῦ πλοῦτου μου.

ΑΤΟΣΣΑ

Ταῦτα ὁ ἀνδρεὺς Ξέρξης ἐν κακαῖς ἀναστροφαῖς

ἐδιδάχθη. Πλοῦτον μέγαν δι' αἰχμῆς, τῷ ἔλεγον

πῶς ἀπέκτησας, κ' ἐκεῖνος, ἔνδον ἔχων τὴν αἰχμὴν

κάθηται, μὴ ἐπαυξήσας τὸν πατρῶον θεσχυρόν.

Τοὺς ὄνειδισμοὺς ἀκούων συχνὰ τούτους τῶν κακῶν,

μετὰ τοῦ στρατοῦ τὸν δρόμον τῆς Ἑλλάδος ἔλαβε.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Καὶ λοιπὸν ἔργον ἔπραξεν ἀείμνηστον
καὶ μέγιστον, ὁποῖον δὲν ἐκένωσε
ποτὲ τῶν Σούσων πρὶν τὸ φρούριον πεσόν,
ἐξ οὗ ὁ Ζεὺς ὁ ἀνὰξ ἔδωκε τιμὴν
εἰς ἓνα, πάσης ν' ἀρχῆ τῆς εὐθρέμμονος
Ἀσίας, ἔχων σκῆπτρον εὐθουντήριον.
Ὁ Μῆδος ἦν ὁ πρῶτος ἀρχηγὸς στρατοῦ.
ἄλλος δ', ἐκείνου παῖς, ἐξήκολούθησε·
τρίτος δ' ὁ Κῦρος, ἀνὴρ οὗτος εὐτυχῆς,
ἄρξας, εἰρήνην εἰς τοὺς φίλους ἔδωκε,
καὶ τοὺς Λυδοὺς καὶ Φρύγας προσκτησάμενος,
τὴν Ἰωνίαν διὰ βίας ἔλαβε.
Φρόνιμος ἦτον καὶ οὐχὶ Θεῶν ἐχθρός.
Τέταρτος, μετὰ Κῦρον, ἦλθεν ἕτερος,
πέμπτος δ' ὁ Μέρδης, αἰσχος τῆς πατρίδος του
καὶ τῶν ἀρχαίων θρόνων. Τοῦτον ἔκτεινε
σὺν δόλῳ ὁ Ἀρταφέρνης, τῶν οἰκείων εἷς,
μετ' ἄλλων φίλων, οἵτινες συνήργησαν.
Αἱ φρένες του ὠδήγουν τὴν καρδίαν του.
Κ' ἐγὼ τὸν κλῆρον ἔλαβον ὃν ἤθελον.
Μετὰ πολλῶν πολλάκις ἐξεστράτευσά,
ἀλλὰ τοσοῦτο δὲν ἐπέφερα κακόν.
Ἄλλ' ὁ υἱός μου, νέος ὢν, νέα φρονεῖ,
τῶν ἐντολῶν μου ἐπιλανθανόμενος.
Ἡξεύρετέ το, ὦ ἐμοὶ δηήλικες,
ἐξ ὅλων ὅσοι ποτ' ἐνταῦθα ἤρξαμεν,
οὐδεὶς τοσαύτας συμφορὰς ἐπέφερε.

ΗΓΕΜΩΝ

Καὶ τί, Δαρεῖε Ἄναξ, τὸ συμπέρασμα
τῶν λόγων σου ; Πῶς πάλιν θεν' ἀνορθωθῆ
εἰς εὐπραγίαν τῆς Περσίας ὁ λαός ;

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἄν εἰς Ἑλλήνων τόπον δὲν στρατεύωσι

καὶ ἄν τῶν Μήδων ὑπερέχη ὁ στρατὸς
διότ' ἡ γῆ μας εἶν' ἐκείνων σύμμαχος.

ΗΓΕΜΩΝ

Πῶς τοῦτο λέγεις ; Τίνι τρόπῳ συμμαχεῖ ;

ΔΑΡΕΙΟΣ

Λιμῶ φονεύει τοὺς ὑπεραρίθμους μας.

ΗΓΕΜΩΝ

Κατηρτισμένον θενὰ πέμψωμεν στρατόν.

ΔΑΡΕΙΟΣ

Οὐδὲ τὸ μείναν ἐν Ἑλλάδι στράτευμα
θὰ τύχη σωτηρίας οὐδ' ἐπιστροφῆς.

ΗΓΕΜΩΝ

Πῶς λέγεις ; Ὅλος τῶν βαρβάρων ὁ στρατὸς
δὲν θὰ περάσῃ ἐξ Εὐρώπης τὸν πορθμόν ;

ΔΑΡΕΙΟΣ

Ἐκ τῶν πολλῶν ὀλίγοι, τὰς μαντείας ἄν
πιστεύσωμεν, ἰδόντες τὰ γενόμενα.
Δὲν ἐκπληροῦνται ἄλλαι, ἄλλαι δὲ οὐχί.
Ἄν οὕτως ἔχη, πλῆθος ἔκκριτον στρατοῦ
κινεῖται, εἰς ἐλπίδας πιστευθὲν κενάς
μένουσι δ' ὅπου ῥέει διὰ Βοιωτῶν
ὁ Ἄσωπός, τῆς γῆς τῶν φίλων λίπασμα.
Ἐκεῖ τοὺς ἀναμένει κακὸν ὕψιστον,
ποινὴ τοῦ θράσους, τῆς ἀθέου τῶν φρενῶς,
διότ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπερχόμενοι,
θεῶν ἐσύλουν ἔδη, ἔκαιον ναοὺς,
καὶ βωμῶν βάσεις, ὅσια ἰδρύματα.
ἐκ βάρων φύρδην πρόρριζ' ἀνετρέποντο.
Κακῶν ἐργάται, ἴσα πάσχουσι κακὰ,
καὶ ἄλλα θέλουν πάθει· οὐδὲ τῶν δεινῶν
ἐστείρωσ' ἔτι, ἀλλ' αὐξάνει ἡ πηγὴ,
καὶ βαθὺ τέλος θὰ καλύψῃ αἵματος

τὴν Πλαταίδα, ὑπὸ λόγχης δωρικῆς
 σωρὸς πτωμάτων μέχρι τρίτης γενεᾶς
 ἀφώνως θεὰ λέγει εἰς τὰ ὄμματα
 πῶς οἱ θνητοὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπαίρωνται,
 διότι ὕβρις ἐξανθοῦσα, στάχνας
 τῆς βλάβης φέρει, θέρος πάγκλαυστον δ' αὐτός.
 Βλέπετε τούτην τὴν ποινήν, καὶ μέμνησθε
 τῶν Ἀθηνῶν καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος, μὴ
 καταφρονῶν τις τὴν παρούσαν μοῖραν του
 κ' ἐρασθεὶς ἄλλης, σᾶς βυθίς' εἰς συμφοράς.
 Τῶν ὑπερκόμπων φρονημάτων κολαστῆς
 ἐστὶν ὁ Ζεὺς, τοῦ τύφου δικαστῆς βαρύς.
 Ἐκεῖνος πάντως ἔπρεπε νὰ σωφρονῇ.
 Διδάσκετέ τον νοθετοῦντές τον ὑμεῖς
 τὸ θράσος του νὰ παύσῃ τὸ θεοβλαβές.
 Σὺ δὲ, τοῦ Ξέρξου φίλη μητέρα γηραιά,
 ἀπὸ τοῦ οἴκου εὐπρεπές τι ἔνδυμα
 λαβοῦς', ἀπάντα τὸν υἱόν σου. Ἐπ' αὐτοῦ
 ἐξηλωμένοι αἱ λωρίδες κρέμανται,
 διὰ τὴν θλίψιν, τῶν ποικίλων πέπλων του.
 Σὺ πράϋνόν τον διὰ λόγων προσκνῶν.
 Ν' ἀκούς', ἠξεύρω, μόνην σὲ θεν' ἀνεχθῆ.
 Ἐγὼ δ' ὑπάγω εἰς τὸ σκότος ὑπὸ γῆν.
 Σεῖς δὲ, πρεσβύται, χαίρετε, εἰ κ' ἂν κακοῖς.
 Τῆς καθ' ἡμέραν ἡδονῆς εὐφραίνεσθε.
 Οὐδὲν ὁ πλοῦτος εἰς θανόντας ὠφελεῖ. (*)

ΗΓΕΜΩΝ

Πῶς ἐλυπήθην τῶν βαρβάρων τὰ δεινὰ
 ἀκούσας, τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα!

ΑΤΟΣΣΑ

ὦ δαῖμον, πόσα ἄλγη μοι ἐπέρχονται!

(*) Γίνεται ἀφανής ἐν ἀστραπαῖς καὶ βρονταῖς.

Κ' αἰ παρίκτιοι νῆσοι, ἡ Λῆμος
 κ' ἡ γῆ τοῦ Ἰκάρου ἦσαν ὑπ' αὐτὸν
 Καὶ Ῥόδος καὶ Κνίδος κ' αἰ Κύπριαὶ πόλεις ἐκτὸς αὐτῶν

Πάφος καὶ Σόλος, καὶ ἡ Σαλαμίς
 ἧς ἦν ἡ μητρόπολις πηγὴ δεινῶν μας.
 Τῶν Ἰαόνων τὸν κλῆρον, εὐπόρους
 εὐάνορας πόλεις κατέσχε,
 κατ' αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων τὸ φρόνημα.
 Εἶχε δ' ἀλκὴν ὀπλιτῶν ἀκαμάτων,
 καὶ παμμίκτους ἐπικούρους παρόντας.

Ἐπωδὸς

Νῦν θεότρεπτος τύχη
 προδῆλως δαμάζει ἡμᾶς ἐν πολέμοις
 καὶ δεινὰς καταφέρει
 πληγὰς θαλασσίας.

ΞΕΡΞΗΣ (εἰσέρχεται)

ΞΕΡΞΗΣ

Οὐαί!

Θ.

Δυστυχῆς φεῦ ἐγώ! Στυγερᾶς τύχης ἦν
 ἀπροσδόκητον εὖρον! Πῶς τὴν φρένα ὦμδς
 ἐπενέβη ὁ δαίμων, τὸ γένος ἡμῶν
 τῶν Περσῶν καταστρέφων! ὦ τάλας ἐγώ!
 Τί θὰ γίνω; Μ' ἐλύθ' ἡ ἰσχὺς τῶν μελῶν
 ὅτε βλέπω τοὺς γέροντας τούτους ἀστούς.
 Εἶθε ὦφελε, Ζεῦ, μετ' ἀνδρῶν τῶν νεκρῶν
 νὰ καλύψῃ κ' ἐμὲ
 τοῦ θανάτου ἡ πρόωρος μοῖρα!

ΗΓΕΜΩΝ

ὦ φεῦ! Βασιλεῦ, τοῦ ἀνδρείου στρατοῦ
 τῆς μεγάλης τιμῆς τοῦ ἄρχειν Περσῶν,
 τῶν γενναίων ἀνδρῶν,
 οὗς ἐθέρισεν ἄσπλαγχνος δαίμων!
 Ἡ γῆ κλαίει τὴν ἥβην τὴν ἰθαγενῆ
 τῶν Περσῶν, ἣν ὁ Ξέρξης ἀπέκτεινεν, ὡς

τροφοδότης τοῦ Ἄδου ἂν ἦν.
 Ἄδοβάται πολλοὶ, τῆς Περσίας τὸ ἄνθος,
 πυκνὴ μυριάς τοξοτῶν κατεστράφη.
 ὦ! οἷα δύναιμις ἦτον λαμπρά!

ΞΕΡΞΗΣ

Οὐαί μοι, οὐαί τοῦ στρατοῦ, τοῦ λαοῦ! (*)

ΗΓΕΜΩΝ

Ἢ γῆ τῆς Ἀσίας, ὦ Βασιλεῦ,
 δεινῶς φεῦ! ἐκλινε γόνυ, δεινῶς.

ΞΕΡΞΗΣ

Εἴμ' ἐγὼ, φεῦ, φεῦ συμφορᾶς! Στρ. α'.
 ἐγὼ ἄξιος θρῆνων πρὸς βλάβην τῆς πατρίδος γεννηθείς.

ΧΟΡΟΣ

Προσαυδῶ πρὸς τὸν νόστον
 φεῦ! κηκόφωνον βοῆν,
 φεῦ! κακομελῆ κραυγὴν.
 Μαριανδυνοῦ θρηνητοῦ
 θέλω σοὶ φέρει πολύδακρυ γόνυ.

ΞΕΡΞΗΣ

Οἰκτρὸν πανόδυρτον θρῆνον Ἀντιστρ. α'.
 ἐκπέμψατε. Ἔστρεψεν ὁ Θεὸς τὰ βέλη του κατ' ἐμοῦ.

Θρηνήσω πανόδυρτον γόνυ,
 λαοπαθεῖς συμφορᾶς,
 τὴν βύθισιν τῶν νεῶν
 καὶ τὴν πόλιν πενθήρη.
 Θὰ ἐγείρω κλαγγὴν καὶ πολύδακρυ θρῆνον

ΞΕΡΞΗΣ

Τῶν Ἰάνων θερίζει Στρ. β'.
 τῶν Ἰάνων ὁ Ἄρης,
 ναυβάτης παναλκῆς

(*) Προσθήκη.

σκοτεινήν δρεπανίσας ἀκτῆν,
 δυσδαίμονα πλάκα.

ΧΟΡΟΣ

Αἶ, αἶ! Βοήσας εἰπέ,
 ποῦ τῶν πιστῶν εἶν' ἡ πληθύς;
 ποῦ οἱ παραστάται σου,
 ὧς ὁ Φαρανδάκης ἦν,
 Σούσας καὶ Πελάγων,

(*) ['Αγδαβάτης καὶ Ψάμμις ἀκόμη, πρὸς δὲ
 Σουσισκάνης, ὦ, ποῦ;]
 δὲτ' 'Αγβάτανα λιπῶν;

ΞΕΡΞΗΣ

Δυστυχεῖς! Τοὺς ἀφῆκα
 ἐκ Τυρίας πεσόντας
 νηῶς εἰς τὰς ὄχθας,
 τὰς πετρώδεις ἀκτὰς νὰ πνιγοῦν
 τὰς Σαλαμινίας.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί! Ποῦ ὁ Φαρνοῦχος;
 Ποῦ 'Αριόμαρδος ὁ καλός;
 Ποῦ Σενάλκης Βασιλεύς;
 ἢ εὐπάτωρ Αἰλαῖος;
 Μέμφις; Θάρυβις;

(*) ['Αρτεμβάρης, προσέτι Μασίστρας, πρὸς δὲ]
 [ὁ 'Ισταίχμας, ὦ ποῦ;]
 Ταῦτα πάλιν σ' ἐρωτῶ.

ΞΕΡΞΗΣ

Φεῦ! ὦ! 'Ιὼ μοι!
 Ὡς εἶδον φρικτὰς τὰς 'Αθήνας
 τὰς ὠγυγίους,
 πάντες κατέπεσαν, αἶ αἶ!
 αἶ αἶ!
 σπαίροντες ἄθλι' εἰς τὴν χέρσον.

Στρ. γ.'

(*) Χωρὶα παραλειφθῆντα εἰς τὴν μουσικὴν σύνθεσιν.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ τὸν Πέρσην Ἄλπιστον
 [τὸν Βατανάχου]
 Πῶς τὸν πιστόν σου ὀφθαλμὸν,
 τὸν μυρίων, μυρίων κοσμητήν,
 [καὶ Σησάμαν τὸν Μεγαβάτου]
 [καὶ τὸν Πάρθον, τὸν μέγαν Οἰβάρην]
 τὸν ἀφῆκες, ἀφῆκες! Οὐαὶ δεινῶν,
 τοῖς Πέρσαις τοῖς ἐνδόξοις
 κακὰ τῶν κακῶν!

ΞΕΡΞΗΣ

Μέγαν μοι πόθον Ἄντιστρ. γ.
 τῶν φιλτάτων ἐταίρων ἐγείρεις
 ἀνέλπιστα λέγεις
 κακὰ τῶν κακῶν. Βοῶ
 βοῶ
 ἐντὸς τοῦ στήθους ἡ ψυχὴ μου.

ΧΟΡΟΣ

Ἄλλους ἔτι κλαίμεν.
 [οὕτω τὸν Μάρδον]
 Ξάνθιν μυρίαρχον, Δ/αιξιν
 [καὶ τοὺς ἱππότας, τὸν Ἀγχάρην καὶ τὸν Ἀρσάκην]
 [καὶ Λυθίμνην καὶ Κηγθεδάτην]
 καὶ Τόλμον, αἰχμῆς ἄπληστον.
 Νεκροὶ ἔπεσαν, νεκροί!
 Ὅπισω δὲν ἔπονται τῆς ἀρμαμάξης
 παρὰ τὰς σκηνάς.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἀπώλοντο οἱ πρωτεργάται τοῦ στρατοῦ Στρ. δ.

ΧΟΡΟΣ

Ἀνώνυμοι, οὐαὶ, ἔπεσαν.

ΞΕΡΞΗΣ

Αἶ αἶ! αἶ αἶ! Ἀλλοῖμον ὦ!

ΧΟΡΟΣ

Θεοί, Θεοί!

ἄελπτον ἐπέμψατε ἐφ' ἡμᾶς
μέγα κακὸν, μείζον πάσης βλάβης;

ΞΕΡΞΗΣ

Ἐπλήγημεν! Τῆς τύχης ὦ μεταβολαί. Ἐντιστρ. δ.

ΧΟΡΟΣ

Ἐπλήγημεν. Εἶναι δῆλον.

ΞΕΡΞΗΣ

ᾠ νέαι νέαι βλάβαι βλάβαι!

ΧΟΡΟΣ

Ἰάονας
ναύτας ἀπηντήσαμεν δυστυχῶς
Κατηγωνίσθ' ἡ φυλὴ τῶν Περσῶν

X (*)

ΞΕΡΞΗΣ

Κλαίετε, κ' ἔπεσθέ μοι εἰς τ' Ἀνάκτορα. Ἐπωδός.

ΧΟΡΟΣ

Τὰ δάκρυα προῖόντι.
Βαρέως πάσχεις, ὦ Περσία.

ΞΕΡΞΗΣ

Θρηγῶν παρέπου εἰς τὸν οἶκον

ΧΟΡΟΣ

Παρέπομαι μετὰ κλαυθμῶν καὶ οἰμογῶν.
Ἡ βασιλίς τὸν υἱὸν ν' ἀσπασθῆ πλεσιάζει.

ΑΤΟΣΣΑ (μετὰ λαμπρᾶς συνοδίας).

ΑΤΟΣΣΑ

Χαῖρε Βασιλεῦ παντάναξ, χαῖρε, φίλτατε υἱέ,

(*) Τὰ ἐπόμενα μέχρι τέλους μετάφρ. ἐκ τοῦ Κοίχλυ.

τοῖς Θεοῖς εὐγνώμων ὅτι ἀπὸ φόνων καὶ δεινῶν
εἰς πατρίδα καὶ εἰς φίλους κ' εἰς τοὺς οἴκους τοῦ πατρὸς
βλέποντα τὸ φῶς καὶ ζῶντα πάλιν σ' ἐπανέφερον.
Δοῦλοι, ἄρατε τὰς πύλας. Ὁ δεσπότης ἔφθασε.
Πορφυροβαφῆ τὸν δρόμον στρώσατε θεράπαινοι.
Ἄνδρες, γέροντες, γυναῖκες, παῖδες, προσκυνήσατε·
Ἄρχεσθε τῆς ὑμνωδίας· ὁ Βαλὴν εἰσέρχεται.
Ὡς λαμπρὰ προκύπτ' ἡμέρα ἀπὸ μελανῆς νυκτὸς,
εἰς λαὸν ἐν θλίψει λάμπει Ἄνακτος ἐπιστροφή.

ΞΕΡΕΗΣ

Ὅχι, ὦ ἀγνή μου μητέρα. Τὶ συνέβη ἀγνοεῖς.

ΑΤΟΣΣΑ

Καὶ τὸ τί συνέβ' ἠξέυρω καὶ τὸ τί συμβήσεται.

ΞΕΡΕΗΣ

Πῶς ἀπόλεσα ἠξέυρεις ἄνδρας, στόλον καὶ τιμὴν;
Ἴππους, στρατιώτας, πλοῖα, ἄρματα, τὸ πᾶν; Κ' ἐγώ—
βλέπεις τί τὸ ἔνδυμά μου! βλέπεις τὰ λωρία του.

ΑΤΟΣΣΑ

Οὐδὲ ταῦτα μὲ λανθάνουν. Ἴδου, λάβε τὴν στολήν.
Κρύψον ὑπὸ τὴν πορφύραν τὸ οἰκτρὸν σου ἔνδυμα.
Λάβε τὴν τιάραν, λάβε σκῆπτρον εἰς τὴν χεῖρά σου.

ΞΕΡΕΗΣ

Τὶ μοὶ λέγεις, μητέρα; Μήπως εἶμαι πλέον Βασιλεὺς;
Βασιλεὺς λαὸν μὴ ἔχων, Βασιλεὺς χωρὶς στρατοῦ!

ΑΤΟΣΣΑ

Ἄν, Θεῶν θελόντων, Ἄναξ, πολὺν ὤλεσας στρατὸν,
ἀλλ' ἡ γῆ δὲν ἀπώλεσθη, μένει ἔτι ὁ λαὸς,
τοῖς Θεοῖς ἐὰν ἀκούων πειθαρχῆς τοῖς λόγοις των.
Ἄν δ' ἀβούλως εἰς γῆν ξένην τὸν στρατὸν ὠδήγησας,
ἦν τοῦ σοῦ ζυγοῦ ποθοῦσιν ἐλευθέραν οἱ Θεοί,
ἀπειπὼν τὴν ὕβριν, ἔξεις εὐμενὲς τὸ θεῖόν σοι.
Μένουσι τῆς γῆς οἱ ὄροι, μένει καὶ τὸ κράτος σου,

κ' οἱ ὑπήκοοί σου πάντες πειθαρχοῦσιν ὡς τὸ πρῖν.
 Ἄκριτα, ἀληθῆ λέγω ; Μαρτυρήσατε ὑμεῖς,
 πρόκριτοι, γηραιοὶ Πέρσαι, τῶν πιστῶν οἱ ἄριστοι.
 Λέγετε, παρηγορεῖτε τὸν δεσπότην ὅπως δεῖ.

ΗΓΕΜΩΝ

Ἄληθῆ ὅσα λέγει εἰσὶ, Βασιλεῦ
 ἢ τεκοῦσά σε μήτηρ, Δαρείου υἱέ'
 δι' ὃ παύου δακρύων καὶ γόων πικρῶν,
 καὶ δὸς πρόφρον τὸ οὔς
 εἰς αὐτάς τὰς πιστάς συμβουλάς μας.

ΧΟΡΟΣ

Γαῦρος στρατὸς καὶ οἶος οὐδεὶς Ἐξοδος. Α.
 ὠπλίσθη προτοῦ, ἂν ἐξέλιπε πᾶς,
 ἀνεξάντλητος πλήν,
 ὡς τὰ φύλλα τὸ ἔαρ,
 αἰώνιος τρέφ' ἢ ἱκμάς τοῦ λαοῦ,
 νέον ἄλλο παράγουσα γένος.
 Καὶ ὡς ὁ Δαρεῖος ἐὰν οἰκουρῆς,
 θ' ἀυξήσης τοῦ κράτους ὄλβον κ' ἰσχὺν,
 καλῶς κ' ἐν εἰρήνῃ θ' ἄρχῃς τῆς γῆς
 ἦν σ' ἀφῆκαν οἱ πρόγονοι κληῖρον·
 ἐν ἀγάπῃ καὶ πίστει πρὸς σε ὁ λαὸς
 θ' ἀμύνητ' ἐχθρὸν, ὅστις, ὅθεν ἂν ᾖ,
 ἐπειδὴ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τῶν χρόνων
 αὐτὸς παρὰ Πέρσαις κρατεῖ ὁ Θεσμός:
 Βασιλεὺς καὶ λαὸς ὅτι ἐν εἰσὶ.

ΤΕΛΟΣ

(Τὸ τέλος κατ' Αἰσχύλον)

Ψ.

ΞΕΡΞΗΣ

Πῶς ὄχι; Στρατὸν δὲ τάλας ἀπώλεσθαι τόσον!

ΧΟΡΟΣ

Τὶ ὄχι; Ἡ πᾶσα Περσί' ἀπωλέσθη.

ΞΕΡΞΗΣ

Δὲν βλέπεις τί μοι μένει τοῦ ἐνδύματος;

ΧΟΡΟΣ

Ναί, βλέπω, βλέπω.

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ τὸν βελοδέκτην μου;

ΧΟΡΟΣ

Τί λέγεις ὅτι ἔσωσας;

ΞΕΡΞΗΣ

Τῶν βελῶν τὸ ταμεῖον.

ΧΟΡΟΣ

Ἐκ πολλῶν ἐλάχιστα.

ΞΕΡΞΗΣ

Εἴμεθ' ἄνευ βοηθῶν.

ΧΟΡΟΣ

Οἱ Ἴωνες δὲν εἶναι φυγόμαχοι.

ΞΕΡΞΗΣ

Φιλοπόλεμοι. Πρᾶγμα' ἀνέλπιστον εἶδον.

ΧΟΡΟΣ

Τὸ θαλάσσιον ἠττηθὲν πλῆθος λέγεις;

ΞΕΡΞΗΣ

Τὸν πέπλον μου ἔσχισθαι πρὸς τὸ κακόν.

ΧΟΡΟΣ

Βαβαί! βαβαί!

ΞΕΡΞΗΣ

Πλέον ἀκόμ' ἢ βαβαί !

ΧΟΡΟΣ

Διότι διπλᾶ τὰ κακὰ καὶ τριπλᾶ.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἦμῖν λυπηρὰ, χαρὰ τοῖς ἐχθροῖς.

ΧΟΡΟΣ

Μᾶς ἐκόπ' ἢ δύνχμεις.

ΞΕΡΞΗΣ

Γυμνὸς εἶμαι ὀπαδῶν.

ΧΟΡΟΣ

Διὰ τὸ πάθος τῆς θαλάσσης.

ΞΕΡΞΗΣ

Τὰ πάθη μου κλαῖε, κ' εἰς τὸν οἶκον ἄπελθε.

ΧΟΡΟΣ

Καὶ κλαίω καὶ ὀδύρομαι.

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ ἀντιβόα εἰς ἐμέ.

ΧΟΡΟΣ

Κακὰ κακῶν, ὦρα κακὴ !

ΞΕΡΞΗΣ

Κραύγαζε, μέλος συντιθείς.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαὶ οὐαὶ !

Βαρεῖα αὐτ' ἢ συμφορὰ
πολὺ καὶ δι' αὐτὸ πονῶ.

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ κόπτου, κόπτου δι' ἐμέ καὶ στέναζε.

ΧΟΡΟΣ

Βαβαί, βαβαί ! Δεινὰ, δεινὰ !

ΠΟΙΚΙΛΗ

ΞΕΡΞΗΣ

Καὶ ἀντιβόα εἰς ἐμέ.

ΧΟΡΟΣ

Θὰ γίνῃ τοῦτο, δέσποτα.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἄνάκραζον τὸ γοερὸν.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαὶ οὐαὶ !

Μέλαινα τοῖς στόνοις μου

ἢ πληγὴ θ' ἀναμιγῆ.

ΞΕΡΞΗΣ

Τὸ στῆθος σχίζε, βόα θρῆνον Μύσιον.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ μοι μοι ! ᾠ μοι μοι !

ΞΕΡΞΗΣ

Τὰς λευκὰς τρίχας μάδει τοῦ γενείου σου.

ΧΟΡΟΣ

Ἄπριξ, ἀπριξ, καὶ πάνυ γοερῶς.

ΞΕΡΞΗΣ

ᾠξέως κράζε.

ΧΟΡΟΣ

Θενὰ γίνῃ.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἄς σχίσ' ἡ χεὶρ σου τὸν κολπῶδη πέπλον σου.

ΧΟΡΟΣ

ᾠ μοι μοι ! ᾠ μοι μοι !

ΞΕΡΞΗΣ

Μάδει τὴν κόμην, μυρολόγει τὸν στρατὸν.

ΧΟΡΟΣ

Ἄπριξ, ἀπριξ, καὶ πάνυ γοερῶς.

ΞΕΡΞΗΣ

Ἐγγρὸν τὸ βλέμμα.

ΧΟΡΟΣ

"Υδωρ ὄλον.

ΞΕΡΕΗΣ

Καὶ ἀντιβόα εἰς ἐμέ.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί ! Οὐαί !

ΞΕΡΕΗΣ

Οἰμόζων χώρει πρὸς τὸν οἶκον.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί οὐαί ! Γῆ Περσὶς δυσδίηδος !

ΞΕΡΕΗΣ

Οὐαί καὶ ἤδ' εἰς τὸ ἄστυ !

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί ! Φεῦ ! Μάλιστα, νχί, ναί !

ΞΕΡΕΗΣ

Θρηνεῖτε, πατοῦντες τὴν γῆν ἀβρῶς.

ΧΟΡΟΣ

Οὐαί, οὐαί ! Γῆ Περσὶς δυσδίηδος !

ΞΕΡΕΗΣ

Αἰ αἰ ! εἰς τὰ τρῖσκαλμα

Αἰ αἰ ! πνιγέντες πλοῖα !

ΧΟΡΟΣ

Σὲ προπέμπω μετ' ἀνάθρων κλυθμῶν.

